



Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1021. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

74. ÅRGANG 27. JANUAR 1972

Agurksorter til væksthus 1968-71

I 1968-70 er der i henhold til turnusplanen gennemført forsøg med agurksorter til væksthus. I samråd med udvalget for agurk- og tomatsortsforsøg er det besluttet ikke at foretage anerkendelse på grundlag af disse forsøg. Den vigtigste årsag hertil er, at der netop i de sidste 2-3 år er kommet en række nye agurksorter på markedet med andre egenskaber end de hidtil dyrkede.

I fortsættelse af ovennævnte forsøg er der derfor i 1971 udført et orienterende forsøg med disse nye agurksorter. Her er afprøvet 17 sorter, der blev indkøbt og udvalgt, således at de omfattede dels hansterile og dels bitterfri sorter. Disse sorter blev dyrket på to måder, med og uden stammeagurker, ligesom der i forsøget blev foretaget flere registreringer af forhold ved planterne og frugterne, end det hidtil har været tilfældet ved agurksortsforsøgene. Formålet med dette orienterende forsøg var, dels at undersøge de nye sorter, dels at afprøve om andre og flere registreringer end tidligere anvendt kan lette vurderingen af sorterens egenskaber.

Ordinære sortsforsøg 1968-70

I efteråret 1967 blev der indkaldt til deltagelse i ordinære sortsforsøg med agurker til væksthus. Der anmeldtes ialt 16 sorter, hvormed der blev gennemført 5 udstationerede forsøg. Disse forsøg fordeler sig med 2 forsøg i 1968 og 1969 hos gartneriejer Verner Rasmussen, Herstedøster, 2 forsøg på

Statsfængslet i Renbæk i 1969 og 1970, samt 1 forsøg hos gartneriejer M. Mortensen, Søsum.

Kulturernes data fremgår af tabel 1.

Det ses af tabellen, at der er tale om 3 langvarige og 2 korte forsøg. Da resultaterne fra alle forsøg er samstemmende, bringes her kun resultaterne af de 3 langvarige forsøg.

I tabel 2 er vist udbytte, kvalitet og tidlighed af de 16 sorter, samt størrelsesfordelingen af I sorterings frugter.

Sorterne varierer kun lidt med hensyn til tidlighed. Også frugternes kvalitet udtrykt som pct. I sortering er meget ensartet, idet kun sorterne nr. 8, 9 og 10 har lidt færre pct. I sortering end de øvrige. Med hensyn til udbytte er der derimod større forskelle mellem sorterne. De tidligere anerkendte har ganske vist hævdet sig pænt, men der er nogle af de nye sorter, der har givet et større antal frugter pr. m². Det drejer sig bl.a. om følgende:

Nr. 10 *Clipper* har givet det største antal frugter af alle afprøvede sorter. Frugten er kort, mørkegrøn og forholdsvis glat. Den er lige og jævnt tyk med meget få krumme frugter, dog med tendens til indsnævethed på midten. Halsen er kort. Væksten svag.

Nr. 12 *Cilla* har givet det næststørste antal frugter. Sorten minder meget om *Bestseller*, men er lidt mindre i frugterne.

Tabel 1. Kulturernes data i de ordinære sortsforsøg 1968-70

	Kultur- længde	Sået	Udplan- tet	Første høst	Sidste høst	Antal pl./m ²
1968 Herstedøster	lang	24/11 67	9/1 68	26/2 68	30/8 68	1,89
1969 Herstedøster	lang	2/12 68	17/1 69	7/3 69	22/8 69	1,32
Renbæk....	kort	20/3 69	22/4 69	14/5 69	25/7 69	1,50
1970 Søsum.....	lang	13/12 69	26/1 70	4/3 69	8/7 70	1,33
Renbæk....	kort	16/3 70	16/4 70	14/5 70	28/7 70	1,50

Tabel 2. Udbytte, kvalitet og tidlighed i sortsforsøgene 1968-70 (gns. af 3 langvarige forsøg)

Sort nr.	Navn	Udbytte i antal pr. m ²		Udbytte kg/m ²	Størrelsesfordeling af I. sortering, antal pr. m ²			
		Ialt	% I. sort.		% I. periode	> 400 g	400-300 g	300-200 g
1	Monopol S 63	102	82	6	33	11	44	29
2	Topscore S 63	99	79	7	34	16	42	21
3	Bestseller S 63	102	82	7	34	11	44	28
4	Bestseller plus S 63	96	81	9	32	15	42	21
5	Stabilo S 63	104	80	6	35	13	43	27
6	Rea S 63	102	80	7	35	18	42	22
7	Focus S 63	108	82	8	34	10	46	33
8	Femstar	107	75	7	35	11	40	28
9*)	III	96	61	7	31	8	32	18
10	Clipper	121	75	7	35	5	43	44
11	Ertus	105	83	7	34	12	45	30
12	Cilla	111	81	7	34	8	46	37
13	Force	106	84	7	33	10	43	36
14*)	007	101	79	6	33	11	41	28
15*)	008	96	78	7	33	16	39	20
16	Sporu	92	80	8	33	20	28	17

*) Sorterne nr. 9-14-15 er trukket tilbage og vil ikke blive markedsført.

Nr. 8 Femstar. Frugten er lang med tendens til krumhed, forholdsvis glat og med kort hals. Væksten er ret spinkel, og planterne er langsomt voksende.

Nr. 13 Force er meget lig Bestseller, men frugterne har lidt bredere skuldre.

Nr. 11 Ertus minder også om Bestseller, men har lidt mindre frugter.

De navngivende sorter ejes eller repræsenteres i Danmark af følgende firmaer:

Sort nr.	1 Monopol	Hunderup S 63	L. Dæhnfeldt
» »	2 Topscore 62	Hunderup S 63	»
» »	3 Bestseller	Ny Munkegård S 63	J. E. Ohlsens Enke
» »	4 » plus	Ny Munkegård S 63	»
» »	5 Stabilo	Tagenshus S 63	A. Hansens Amagerfrø
» »	6 Rea, W:s Orig.	Weibull S 63	H. P. Lindgreens Enke
» »	7 Focus	Hammenhøg S 63	A. Hansens Amagerfrø
» »	8 Femstar		J. E. Ohlsens Enke
» »	9 III		
» »	10 Clipper		J. E. Ohlsens Enke
» »	11 Ertus W:s Orig.		H. P. Lindgreens Enke
» »	12 Cilla W:s		»
» »	13 Force Hg.		A. Hansens Amagerfrø
» »	14 007		
» »	15 008		
» »	16 Sporu	indkøbt fra	Van den Berg, Holland

Orienterende sortsforsøg 1971

I efteråret 1970 blev der indsamlet 17 nye agurksorter fra danske og udenlandske frøfirmaer.

Disse sorter blev udvalgt således, at de omfattede sorter der enten var hansterile og/eller uden bitterstof i planten. Fordelen ved at anvende hansterile sorter er ikke blot, at man skulle kunne undgå befrugtede frugter, men også at disse sorter skulle være særligt tidlige, især ved høst af stammeagurker. Fordelen ved de bitterfri sorter er, at planterne er helt fri for bitterstof, hvorved fore-

Rettelse til meddelelse nr. 1011

Tabel 1. Udbytte, kvalitet og udviklingshastighed for 33 sorter af knoldfreesia. Gns. af 4 forsøg

	Antal stilke pr. m ²	% I. sor- tering	% stilke over 30 cm	Antal blstr. på hovedgr.	Dage fra lægn. t. blstr.	Dage tidl. blst. V. 13° beh.
<i>Hvide</i>						
Leda	151	73	19	8,7	160	4
White Swan	108	79	17	9,5	151	8
Ballerina	101	86	13	10,8	151	9
Apollo	70	79	27	10,3	146	10
Diana	56	79	30	7,3	149	8
<i>Gule og orange</i>						
Juno	141	67	21	9,1	151	5
Golden Yellow	137	58	17	8,4	142	13
Gold Coast	126	56	15	7,7	152	10
Sunkist	101	82	19	9,5	145	9
Golden Glow	97	69	20	9,2	146	11
Aurora	91	77	13	9,7	142	9
Moonlight	91	72	13	8,1	133	11
Royal Gold	87	67	18	7,9	151	10
Sonata	84	75	42	8,5	131	12
Gloria Solis	75	64	36	8,0	141	11
Golden Melody	74	68	23	8,7	150	10
Orange Favorite	71	71	10	8,2	144	12
Fantasy	64	74	40	8,0	149	10
Corona	64	73	22	8,2	174	5
<i>Røde og purpur</i>						
Hera	170	76	7	8,1	161	6
Stockholm	165	81	8	9,3	159	9
Cloe	149	75	6	8,8	159	6
Rubina	128	72	22	8,6	153	5
Pimpernel	120	83	9	10,0	147	9
Mariana-Sophia	116	83	27	9,2	148	7
Rose Marie	115	72	19	8,3	146	9
Rheinland	104	74	11	8,3	149	8
Brahms	89	94	13	10,2	149	7
<i>Violette</i>						
Hebe	118	80	15	10,0	158	7
Blauwe Wimpel	98	66	13	7,8	148	10
Royal Blue	87	65	23	7,3	146	8
Luciana	74	84	48	9,4	148	8
Mozart	66	77	26	8,0	138	14
Gns.	102	74	20	8,7	148	9

komsten af bitre frugter er udelukket. Som måleprøve anvendtes sorten Bestseller, Ny Munkegård, S 63.

Der blev udført et forsøg udstationeret i gartneriet på Statsfængslet Renbæk. Der var 4 fællesparceller, hvoraf planterne i de 2 fik lov at beholde stammeagurkerne, hvorimod planterne i de 2 andre blev behandlet traditionelt, d.v.s. at alle stammeagurker blev fjernet.

Der er tale om en relativ kortvarig og sen kultur. Udplantningen fandt sted den 10. april, og planterne blev ryddet den 2. september. Første høst 6/5 og 11/5 for henholdsvis planter med og uden stammeagurker. Sidste høst 2/9.

Under forsøget blev der registreret betydeligt flere forhold ved planterne og frugterne, end det tidligere har været tilfældet. Resultatet af disse registreringer er anført i de efterfølgende tabeller.

Sorternes udbytte m.v. fremgår af tabel 3.

Det ses, at de fleste af sorterne har givet flere frugter pr. m² end måleprøven, og det er interessant, at næsten alle sorter har givet størst udbytte ved at få lov til at beholde frugterne på stammen.

Der skal dog i denne forbindelse erindres om, at der er tale om en ret sen kultur, som har vokset under gode lysforhold.

Med hensyn til mængden af I sorterings frugter varierer sorterne en del, ligesom der er stor forskel på deres tidlighed. Næsten alle de nye sorter er tidligere end måleprøven, og dette gælder, uanset om der høstes stammeagurker eller ej.

Der skal gøres opmærksom på, at der er sorteret meget strengt i disse forsøg, hvilket er årsagen til, at pct. I sortering er så lav. Desuden skal bemærkes, at det merudbytte, der er opnået ved høst af stammeagurker, udelukkende er opnået i høstens første uger.

Af tabel 3 ses endvidere, hvilke sorter der er hansterile, og hvilke der ikke indeholder bitterstof. Med hensyn til hansterilitet kan sorterne stort set inddeles i 3 grupper:

- A. traditionelle sorter, som danner hanblomster.
- B. hansterile sorter, som ikke danner hanblomster.
- C. hansterile sorter, som danner hanblomster på den nederste del af hovedstammen.

Tabel 3. Orienterende sortsforsøg 1971
Udbytte, kvalitet og tidlighed samt forskellige egenskaber ved planterne

Sort nr.	navn	Antal/m ²			% I. sort.	antal/m ² 1. md.	Hansterilitet			Antal planter af ialt 32 planter med:	
		alm. besk.	stam- me- agurk	gns.			ikke hanst. A	hanst. B	delvis hanst. C	bitterstof i planten	uden bitterstof i planten
3	Bestseller.	58	67	63	59	9	×	—	—	32	—
25	Femstar..	76	90	83	59	20	—	—	×	32	—
26*)	IV.....	59	72	66	55	13	—	—	—	—	—
27*)	V.....	62	63	63	54	12	—	—	—	—	—
28*)	VI.....	72	80	75	58	15	—	—	—	—	—
29	Felina....	89	94	92	68	21	—	—	×	32	—
30	Princes...	77	80	78	60	16	—	—	×	32	—
31	La Reine.	69	74	71	63	18	—	×	—	—	32
32	Landora .	80	90	85	63	21	—	×	—	—	32
33	Femdan..	74	78	76	56	19	—	×	—	—	32
34	Femfrance	85	88	86	64	21	—	×	—	—	32
35	Femspot .	78	82	80	62	20	—	×	—	—	32
36	Saladan..	81	87	84	43	16	×	—	—	—	32
37*)	1106.....	73	74	73	47	13	—	—	—	—	—
38*)	1112.....	73	71	72	48	15	—	—	—	—	—
39	Picador..	63	62	62	51	9	×	—	—	—	32
40	Fertila...	66	83	75	56	19	—	×	—	—	32
	Gns.....	72	79								

*) Sorterne er trukket tilbage og vil ikke blive markedsført.

I tabel 3 er det ligeledes angivet, til hvilken gruppe sorterne kan henføres.

De navngivne sorter ejes af følgende firmaer:

Sort nr.	3 Bestseller	
» » 25	Femstar	Ny Munkegård S 63 J. E. Ohlsens Enke
» » 26	IV	J. E. Ohlsens Enke
» » 27	V	
» » 28	VI	
» » 29	Felina Hg.	Hammenhög, Sverige
» » 30	Princes	Bruinsma, Holland
» » 31	La Reine	» »
» » 32	Landora	W. Weibull, Sverige
» » 33	Femdan	Van der Ploeg, Holland
» » 34	Femfrance	» » » »
» » 35	Femspot	» » » »
» » 36	Saladan	L. Dæhnfeldt
» » 37	1106	
» » 38	1112	
» » 39	Picador	Royal Sluis, Holland
» » 40	Fertila	» » »

Der tages forbehold over for de anvendte sortsnævne, i dette orienterende forsøg, idet navnene

ikke har været forelagt landbrugsministeriets navneudvalg.

I tabel 4 er vist forskellige frugtøgenskaber, hvoraf det fremgår, at der er stor variation mellem sorterne. Det gælder især frugternes udseende. Gennemgående kan siges, at de nye sorter har kortere hals og er mere glatte og mørkegrønne end måleprøven Bestseller. Frugternes længde varierer op til 5 cm fra sort til sort. Nogle af de nye sorter har længere, mens andre har kortere frugter end måleprøven.

Konklusion

Resultaterne fra det ordinære sortsforsøg viser, at der indtil 1969-70 kun er sket en beskedent udvikling i agurksortimentet i modsætning til senere, hvilket fremgår af det orienterende sortsforsøg i 1971. Selv om der her kun er tale om et enkelt forsøg, og resultaterne derfor skal tages med forbehold, viser forsøget, at der blandt de nye sorter er flere, der er meget lovende. Dels er de tidligere og giver et større udbytte, og dels er nogle af dem hansterile og/eller bitterfri. Disse egenskaber berettiger i høj grad til, at sorterne efterprøves mere indgående.

Tabel 4. Forskellige frugtøgenskaber ved sorterne i orienterende sortsforsøg 1971

Sort nr.	Gns. af I. sort.		% af ialt høstede I. sort. frugter								
	frugtstørr. i cm	lang	middel	uden	furet	furet	pigget	mørke-			
længde	dia-	hals	hals	hals	og	ikke	ikke	glatte	grønne	grønne	
meter	meter	> 4 cm	2-4 cm	0-2 cm	pigget	pigget	furet				
3 ...	34,9	5,0	66	25	9	91	8	—	1	42	58
25 ...	36,0	4,8	39	44	17	10	40	35	15	24	76
26 ...	35,7	5,0	28	48	25	—	16	49	35	31	69
27 ...	32,8	4,9	18	57	24	20	22	41	17	23	77
28 ...	33,7	5,0	8	53	39	1	13	48	38	17	83
29 ...	33,8	4,8	34	42	24	2	27	44	27	25	75
30 ...	34,0	5,1	12	45	44	2	5	41	52	31	69
31 ...	38,1	5,1	25	50	26	5	27	44	24	21	79
32 ...	33,9	5,0	17	55	28	—	5	16	79	15	85
33 ...	35,8	5,1	20	44	36	3	13	44	40	14	86
34 ...	33,8	5,1	3	56	40	—	2	29	69	10	90
35 ...	36,9	5,0	19	53	27	15	35	35	15	16	84
36 ...	35,1	4,6	25	40	35	10	41	38	11	30	70
37 ...	35,1	4,8	24	46	30	39	38	16	7	23	77
38 ...	36,2	4,6	55	37	10	69	14	16	1	23	77
39 ...	36,5	5,0	9	38	53	63	23	11	3	14	86
40 ...	37,5	4,9	28	41	32	3	17	43	37	11	89

Statens Væksthusforsøg, Virum

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1972 17,25 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.